

AUTOREFERAT

1. IMIĘ I NAZWISKO MACIEJ PABICH

2. POSIADANE STOPNIE I TYTUŁY

1997 – Tytuł magistra sztuki (dyplom z wynikiem bardzo dobrym z wyróżnieniem)
Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu. Tytuł pracy dyplomowej: *Franciszek Liszt – „ Années de Pèlerinage” - od inspiracji pozamuzycznej do interpretacji.*

2003 – Tytuł doktora Sztuki Muzycznej w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka,
specjalność – fortepian nadany uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii
Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu. Tytuł rozprawy doktorskiej: *Ewolucja formy
sonatowej na przykładzie sonat L. van Beethovena, F. Liszta i S. Prokofiewa.*

3. DOTYCHCZASOWE ZATRUDNIENIE W JEDNOSTKACH NAUKOWYCH

- I. 01.10.1997 – 30.09.1998 – Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu na stanowisku nauczyciela przedmiotu
- II. 01.10.1998 – 30.09.2003 - Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu na stanowisku asystenta w Katedrze Fortepianu
- III. 01.10.2003 - Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu na stanowisku adiunkta w Katedrze Fortepianu

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

EVOCACION DE ESPAÑA W KRĘGU MUZYKI ISAACA ALBÉNIZA

Nagranie zrealizowano w marcu 2012 w Auli Nova Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu.

Nagranie i mastering – Free Fly art production

Wydawnictwo Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego

Płyta zawiera nagranie dziewięciu utworów I. Albéniza:

Z SUITY IBERIA

Evocacion

El Puerto

El Corpus Christi en Sevilla

Rondeña

Almeria

Triana

El Albaicin

Z SUITY HISZPAŃSKIEJ

Castilla

Z CYKLU „SZEŚĆ KARTEK Z ALBUMU”

Tango

Pomysł pracy nad tym wspaniałym i ogromnym dziełem, jakim jest niewątpliwie *Iberia* I. Albéniza, zrodził się podczas jednego z recitali, kiedy to wykonywałem utwory z *Suity Hiszpańskiej* tego kompozytora. Niezwykłe bogactwo środków wyrazu, barwność i wirtuozeria zawarte w tych utworach dają pianiście możliwość zaprezentowania pełni możliwości fortepianu. Jednocześnie trudności wykonawcze, jakie napotyka pianista podejmując się pracy nad tym dziełem, mogą stanowić barierę niełatwą do pokonania, co być może jest powodem niewielkiej popularności *Iberii* wśród artystów. Poza tym muzyka Albeniza niesłusznie oceniana bywa jako powierzchowna i nie przedstawiająca głębszych wartości, co być może znajduje jakieś uzasadnienie odnośnie wczesnej twórczości kompozytora, jednak późniejsze dzieła, takie jak *Suita Hiszpańska*, *Iberia* czy *Navarra* to apogeum geniuszu kompozytorskiego. Na całym świecie istnieje niewiele nagrań całości cyklu *Iberia* (m.in. Alicia de Larocha, Claudio Arrau, Guillermo Gonzalez, Michel Block), nie mówiąc już o zarejestrowaniu całej twórczości fortepianowej kompozytora.

Na płycie, którą sam zatytułowałem *Evocacion de España (Przywoływanie Hiszpanii)* znalazło się siedem utworów z suity *Iberia* (w całym cyklu jest ich dwanaście). Każdy z nich jest odrębnym poematem muzycznym, obrazem przedstawiającym np. miejsce (*El Puerto*, *Triana*), wydarzenie (*El Corpus Christi en Sevilla*) lub też taniec hiszpański (*Rondeña*).

Moim głównym zamierzeniem, a jednocześnie najtrudniejszym zadaniem, było ukazanie w tych utworach całego ich piękna w taki sposób, aby odbiorca słuchając muzyki nie odczuł ani przez chwilę wysiłku, który włożył wykonawca w przygotowanie efektu końcowego. Zadanie niełatwe, sam kompozytor po ukończeniu całości cyklu chciał spalić rękopis twierdząc, że dzieła nie da się wykonać. I rzeczywiście wirtuozeria pianistyczna doprowadzona została tu do apogeum, każdy z utworów posiada rozbudowaną fakturę, w której poszczególne motywy przeplatają się, krzyżują i nakładają na siebie, pojawiają się przeciwstawne rytmy, nakładanie palców, krzyżowanie rąk, trudne skoki, niemal

niemożliwe do uchwycenia akordy oraz niezliczone podwójne znaki przy nutach czyniące dzieło trudnym do odczytania. Niemniej jednak po przebrnięciu przez zawiłości faktury fortepianowej odtwórca widzi wyraźnie, że każda najdrobniejsza nuta, ozdobnik czy oznaczenie mają oczywisty sens, są niezbędne i konieczne do ukazania całego bogactwa i niezwykłości tej muzyki.

W chwili obecnej posiadam w repertuarze całą suitę *Iberia*. Wszystkie utwory wchodzące w skład cyklu wykonywałem już wielokrotnie publicznie, mając świadomość, że większość z nich nie była jeszcze w Polsce prezentowana. Zachęcony entuzjastycznym przyjęciem tej muzyki przez polskich słuchaczy, postanowiłem część zarejestrować na CD.

Dokonałem także nagrania dwóch utworów pochodzących z wcześniejszego okresu twórczości kompozytora. Są to *Castilla z Suty Hiszpańskiej* i *Tango* z cyklu *Sześć Kartek z Albumu*. Myślę, że interesujące dla odbiorcy może być takie zestawienie, które pozwoli w jakimś stopniu na przekrojowe zapoznanie się z twórczością I. Albéniza.

Pragnę zaznaczyć, że nadrzędnym celem mojej pracy nad płytą było rozpowszechnienie muzyki I. Albéniza w całej Polsce. Jestem przekonany o jej niewątpliwej wartości, a także atrakcyjności dla przeciętnego słuchacza. Jestem zapraszany do wykonywania recitali w różnych miejscach na terenie całego kraju, co, mam nadzieję, pozwoli mi na urzeczywistnienie mojego zamierzenia.

W najbliższym czasie zamierzam zarejestrować pozostałe części suit *Iberia*, a następnie sukcesywnie dokonywać nagrań całej twórczości fortepianowej Isaaca Albéniza.

Podczas pracy nad muzyką najślawniejszego kompozytora hiszpańskiego postanowiłem szerzej zainteresować się muzyką Półwyspu Iberyjskiego. Niezmiernie ważne dla mnie jako interpretatora jest wiedzieć, jakie czynniki zewnętrzne kształtowały charakter twórczy kompozytora. Hiszpański folklor, z którego niewątpliwie czerpał Albéniz, jest niezwykle bogaty i różnorodny, ukształtowany przez wiele kultur na przestrzeni wieków. Każda pieśń czy taniec może mieć różne i niezliczone postaci w zależności od regionu, a nawet miejscowości. Niestety, polska literatura muzykologiczna jest bardzo skąpa, jeśli chodzi o badania w tym zakresie. Moja wiedza bazuje na literaturze angielsko-, francusko-, i hiszpańskojęzycznej. Skłoniło mnie to do rozpoczęcia pracy nad książką, która stanowiłaby jakieś kompendium wiedzy o muzyce hiszpańskiej w ogóle, ale także byłaby pewną pomocą dla artystów, którzy chcieliby tę muzykę wykonywać.

5. OMÓWIENIE POZOSTAŁYCH OSIĄGNIĘĆ ARTYSTYCZNYCH

Chcąc dokonać omówienia i podsumowania mojej działalności artystycznej po przewodzie doktorskim muszę wspomnieć o czynnikach, które wpłynęły na moją osobowość artystyczną i ukształtowały mnie jako aktywnego pianistę.

Będąc jeszcze w liceum muzycznym zainteresowałem się żywo kameralistyką i akompaniamentem fortepianowym. Czynnie włączyłem się w życie kulturalne miasta

Poznania, biorąc udział w różnego rodzaju koncertach jako solista i kameralista. Wtedy też zacząłem uczestniczyć w różnych konkursach krajowych i międzynarodowych jako pianista-kameralista, będąc dostrzegany i doceniany w tej dziedzinie poprzez wyróżnienia i dyplomy. Jednocześnie nie zaniedbywałem edukacji pianistycznej jako solista.

Jako student Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu w

Klasie Fortepianu profesora Andrzeja Tatarskiego kontynuowałem te dwa nurty mojej działalności artystycznej, będąc już zawodowym akompaniatorem w Liceum Muzycznym im. Mieczysława Karłowicza w Poznaniu w klasach skrzypiec, wiolonczeli, altówki, a także w Akademii Muzycznej w klasach skrzypiec, wiolonczeli i trąbki. Miałem wtedy zaszczyt pracować z wybitnymi pedagogami, takimi jak profesor Jadwiga Kaliszewska, profesor Stanisław Pokorski, profesor Bartosz Bryła czy profesor Roman Gryń, wnosząc swój wkład w sukcesy ich wychowanków na konkursach i festiwalach.

W ciągu całej swojej działalności jako pianista-kameralista posiadałem znaczący repertuar od epoki baroku do współczesności, obejmujący literaturę na instrumenty smyczkowe, dęte drewniane i blaszane, perkusyjne. Współpracowałem także z wokalistami wykonując muzykę na głos z towarzyszeniem fortepianu, a także realizując wyciągi fortepianowe oper.

Jestem głęboko przekonany, że doświadczenie zdobyte na polu muzyki kameralnej jest nie do przecenienia, gdyż nic tak nie rozwija i nie pobudza wyobraźni muzycznej artysty, jak współpraca z drugim muzykiem.

Zajmując się muzyką kameralną nie zapomniałem o swoim rozwoju pianistycznym, uczestnicząc w konkursach ogólnopolskich i odnosząc sukcesy także na tym polu, m. in. zdobywając II nagrodę na Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im. F. Liszta we Wrocławiu, a także otrzymując tytuł laureata Estrady Młodych w ramach 32 Festiwalu Pianistyki Polskiej w Słupsku.

Już jako asystent profesora Andrzeja Tatarskiego w Katedrze Fortepianu Akademii Muzycznej w Poznaniu wzięłem udział w I Międzynarodowym Konkursie im. Ferencza Liszta we Wrocławiu, zdobywając tytuł laureata II nagrody oraz szereg nagród pozaregulaminowych, w tym wyróżnienie dla najlepszego Polaka. Pokłosiem tego sukcesu były liczne koncerty i recitale w kraju i za granicą, np. cykl koncertów symfonicznych na Węgrzech w charakterze solisty w renomowanych salach koncertowych (w tym w Auli Konserwatorium Muzycznego im. F. Liszta w Budapeszcie z transmisją radiową na żywo) pod dyrekcją wybitnego dyrygenta rosyjskiego Jurija Simonowa, a także recitale w Sali im. S. Rachmaninowa Konserwatorium Muzycznego im. P. Czajkowskiego w Moskwie czy w Sali im. A. Głazunowa Konserwatorium Muzycznego im. M. Rimskiego-Korsakowa w Petersburgu. W ten oto sposób ujawniły się moje szczególne predyspozycje do wykonywania wirtuozowskiej muzyki fortepianowej epoki romantycznej, zwłaszcza muzyki F. Liszta co w znaczącym stopniu zdeterminowało przebieg mojej późniejszej kariery jako pianisty.

Po uzyskaniu tytułu doktora sztuki muzycznej w 2003 roku moja działalność artystyczna i pedagogiczna staje się coraz bardziej intensywna i przebiega na kilku płaszczyznach. Jestem głęboko przekonany, że zawód pianisty w dzisiejszych czasach nie powinien ograniczać się

jedynie do występów solowych. Wspaniały i wszechstronny instrument, jakim niewątpliwie jest fortepian, daje przeogromne możliwości ukazywania piękna sztuki muzycznej na różne sposoby.

Od roku 2003 wystąpiłem z około 50 recitalami solowymi w kraju i za granicą.

Niezmiernie istotnym elementem w działalności każdego artysty muzyka są występy w koncertach symfonicznych w charakterze solisty.

W latach 2003-2012 wystąpiłem w 26 koncertach symfonicznych jako solista, mając zaszczyt pracować z wybitnymi dyrygentami, takimi jak Agnieszka Duczmal, Jerzy Maksymiuk, Jerzy Salwarowski, Grzegorz Nowak, Jose Maria Florencio.

Na szczególną uwagę zasługuje, według mnie, koncert symfoniczny w Auli Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Poznańskiej pod dyrekcją J. Maksymiuka w 2007 roku, podczas którego wystąpiłem jako solista wykonując *I Koncert fortepianowy b-moll op.32 F. X. Scharwenki*. Było to pierwsze wykonanie tego dzieła w Polsce i zyskało pochlebne recenzje w prasie.

Z ważniejszych dokonań w tej dziedzinie wymienić należy także cykl koncertów z okazji obchodów Roku Chopinowskiego, podczas którego siedmiokrotnie wykonywałem *Koncert f-moll op.21 F. Chopina* z towarzyszeniem Lubuskiej Akademii Orkiestrowej pod dyrekcją K. Świtalskiego.

Kolejnym istotnym nurtem mojej aktywności artystycznej jest współpraca z innymi instrumentalistami. W ostatnich latach szczególną uwagę w tej dziedzinie poświęciłem muzyce na dwa fortepiany, tworząc duet ze wspaniałym pianistą profesorem Andrzejem Tatarskim. Uważam, że owa literatura jest ciągle niedoceniana i poświęca się jej zbyt mało uwagi w świecie muzycznym.

Jednym z bardziej istotnych wydarzeń w działalności wspomnianego wyżej duetu było trzykrotne wykonanie *Visions de l'Amen* na dwa fortepiany O. Messiaena w 2008 roku (Filharmonia Krakowska, Akademia Muzyczna w Katowicach, Akademia Muzyczna w Poznaniu). Biorąc pod uwagę rozmiary, trudności wykonawcze i znaczenie tego dzieła w świecie, a także pochlebne recenzje w prasie, można powiedzieć, iż było to wydarzenie wielkiej wagi w środowisku artystycznym i naukowym.

Innym istotnym dokonaniem duetu było wykonanie koncertów na dwa fortepiany i orkiestrę W.A. Mozarta i F. Poulenca (Aula UAM w Poznaniu, Festiwal Pianistyki Polskiej w Słupsku).

W swojej drodze artystycznej jako pianista staram się nie ograniczać wyłącznie do występów solistycznych. Wszak nie tylko typowa działalność koncertowa kształtuje obraz wszechstronnego muzyka. W swoim dorobku posiadam liczne występy towarzyszące różnym imprezom kulturalnym, jak wystawy plastyczne, wieczory poetyckie, przedstawienia multimedialne, czy wykonywanie muzyki filmowej. Z tego typu wydarzeń wyróżnić chciałbym udział w wielkim widowisku multimedialnym „Chopin w blasku Poznania”, otwierającym Rok Chopinowski. 31 grudnia 2009 roku o północy w takt nagranych przeze

mnie *Poloneza A-dur* op. 40 F. Chopina odbył się pokaz pirotechniczny w dziesięciu miejscach miasta Poznania. Widowisko było transmitowane na żywo przez Radio Merkury, a film, który powstał przy wsparciu Narodowego Instytutu Audiowizualnego, dostępny jest obecnie na portalach internetowych.

Dokonałem także nagrania *Poloneza c-moll* op. 40 F. Chopina, które zostało wykorzystane w widowisku reżyserowanym przez Filipa Bajona 27 grudnia 2008 roku na Placu Wolności w Poznaniu z okazji rocznicy Powstania Wielkopolskiego. Wydarzenie to było transmitowane na żywo przez TVP. Film dostępny jest na stronie internetowej www.27grudnia.pl

Pracę pedagogiczną rozpocząłem się w 1998 roku, kiedy po ukończeniu studiów zostałem asystentem w Katedrze Fortepianu Akademii Muzycznej w Poznaniu w klasie prof. Andrzeja Tatarskiego. Od roku 2003 prowadzę klasę fortepianu w macierzystej uczelni. Pracuję także od kilku lat w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej II st. im. H. Wieniawskiego w Poznaniu. Działalność moja, zarówno w szkolnictwie wyższym, jak i średnim, zaowocowała do tej pory kilkoma znaczącymi osiągnięciami artystycznymi moich wychowanków na arenie krajowej i międzynarodowej.

W swojej pracy pedagogicznej staram się przede wszystkim wpajać młodym adeptom sztuki pianistycznej szacunek do tekstu i zaleceń wykonawczych kompozytora.

Jednocześnie próbuję wydobyć i rozwinąć u każdego z nich prawdziwą, nie skrupowaną niczym osobowość artystyczną, gdyż jestem głęboko przekonany, że tylko szczerą wypowiedź ma szansę wzbudzić zainteresowanie słuchacza. W pełni zdaję sobie sprawę, jak ogromna ciężka odpowiedzialność na pedagogu, który w znaczącym stopniu kształtuje całe przyszłe życie zawodowe swojego ucznia. Poza tym pedagog będący jednocześnie czynnym artystą, musi w imię dobra wychowanka wyzbyć się swego „artystycznego egocentryzmu” i uszanować odmienną indywidualność, którą nierzadko bardzo łatwo stłamsić w młodym człowieku często nieświadomie powielającym osobowość nauczyciela.

Prowadząc seminaria i warsztaty pianistyczne dla szkół muzycznych I i II stopnia staram się przede wszystkim zwracać uwagę na ogromną rolę wyobraźni, którą należy pielęgnować i rozwijać. Podczas pracy nad każdym dziełem muzycznym uczeń powinien wyraźnie widzieć cel i sens swoich wysiłków.

Niezmiernie istotną rzeczą jest dla mnie wpajanie moim studentom i uczniom umiejętności samodzielnej pracy nad dziełem muzycznym. Młodzi adepci sztuki muzycznej po ukończeniu studiów i odebraniu dyplomu wchodzą dość gwałtownie w zawodowe życie, czy to jako praktykujący artyści estradowi, czy też jako nauczyciele. Przyzwyczajeni do wsparcia i ciągłej opieki merytorycznej pedagoga zwykle czują się bezradni wobec ogromu zagadnień dotyczących stylu, tradycji wykonawczych, metodyki itd. Nawet posiadając dużą wiedzę nie potrafią jej należycie wykorzystać, czując się niepewnie w nowym dla nich świecie. Moim zadaniem jest jak najlepiej przygotować moich wychowanków do wkroczenia w ten świat tak, aby czuli się w nim jak najpewniej i potrafili uwierzyć we własne umiejętności i smak artystyczny.

W swojej drodze artystycznej i pedagogicznej staram się dążyć do swoistej równowagi w podejściu do wykonywanego przeze mnie zawodu. Zdobyta do tej pory wiedza i umiejętności dają mi ogromną satysfakcję i szczęście. Największą jednak radość sprawia mi nieustanne poszerzanie i wzbogacanie tej wiedzy, a nieskończone bogactwo świata muzyki pozwoli mi czynić to do końca życia.

Maciej Pabich

A handwritten signature in blue ink that reads "Maciej Pabich". The script is cursive and fluid, with the first letter 'M' being particularly large and stylized.